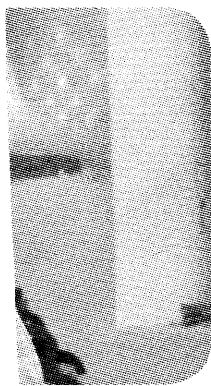

«Αφηγήσεις γυναικών»

Το 1979 πρωτοήρθα στην Κύπρο για να γνωρίσω τον τόπο και την οικογένεια που έμελλαν να γίνουν δικά μου. Μια πεθερά, πέντε κουινιάδες, συμπεθέρες, ξαδέλφες, γειτόνισσες στον προσφυγικό καταυλισμό. Αφηγήσεις γυναικών για έναν κόσμο που υπήρξε και χάθηκε, για έναν καινούριο που προσπαθούσε να γεννηθεί από τα χαλάσματα και τις πληγές. Ήμουν καινούρια ακροάτρια, πρόσφερα την ευκαιρία να ξαναπεί η κάθε μια την ιστορία της. Όπως μιλούσαν, κεντούσαν, έπλεκαν, τα πετοσετάκια και τα «κάδρα» φτιάχνονταν μπροστά στα μάτια μου, τα νήματα περιπλέκονταν με τις αναμνήσεις, τις απώλειες, τους αναστεναγμούς, τα αλληλοπειράγματα. Πριν να δω, να αποκτήσω εμπειρίες, να σχηματίσω απόψεις, οι γυναίκες μού αφηγήθηκαν τον τόπο τους.

Το βιβλίο της Νίκης Μαραγκού με τις 18 γυναικείες αφηγήσεις και η βασισμένη σ' αυτό παράσταση του Αιμίλιου Χαραλαμπίδη αποδεικνύουν τη σχέση της αυστηρά ατομικής ιστορίας της κάθε αφηγήτριας με τη συνολική εικόνα, τη συλλογική μνήμη. Η Νίκη Μαραγκού κατέγραφε φωνές υπαρκτών προσώπων, χωρίς να γενικεύει, να προσπαθεί να βγάλει κοινό παρονομαστή, γνωρίζοντας ότι η σύνθεση θα συμβεί με φυσικό τρόπο μέσα από την πρόσληψη των αναγνωστών της. Ο Αιμίλιος Χαραλαμπίδης είχε να διανύσει μακρύτερο δρόμο μέχρι να φτάσει στη σύνθεση της μεγάλης εικόνας, μέχρι να καταφέρει να ενώσει τα νήματα σ' ένα υφαντό, καθώς η μετατροπή ενός κειμένου που αποτελείτο από καταγραμμένες αφηγήσεις υπαρκτών ατόμων σε θεατρική παράσταση συνεπαγόταν την υποκριτική εξατομίκευση των αφηγητριών, τη διαφοροποίηση της κάθε μορφής με βάση τις ιδιαίτερες περιστάσεις και την προσωπικότητα της κάθε μιας. Έπρεπε επίσης να διανθιστεί η κάθε ιστορία με συναισθηματική δράση, με εναλλαγή των πικρών και των γλυ-

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ

κών τόνων, με διακυμάνσεις της έντασης, χωρίς όμως η τεχνητή θεατρικότητα να διασπά τη φυσικότητα και την ενότητα, χωρίς τα μέσα να υπερκαλύπτουν τον σκοπό. Ο Αιμίλιος Χαραλαμπίδης πέτυχε όσα στόχευε. Αν ακολουθήσει κανείς τον σκηνοθετικό βηματισμό, θα σημειώσει πρώτα την ώρα έναρξης της παράστασης. Έξι η ώρα, μια συνηθισμένη ώρα γυναικείων επισκέψεων. Ο φυσικός φωτισμός προστατεύει από την ανεπιθύμητη θεατρικότητα και, μπαίνοντας από τα παράθυρα, ενώνει το εσωτερικό του Αρχοντικού Ιεροδιακόνου με την παλιά γειτονιά των Αγίων Ομολογητών. Η διαρρύθμιση του εσωτερικού χώρου χρησιμοποιείται με τρόπο ενοποιητικό, επιτρέποντας στις γυναίκες να παρευρίσκονται διακριτικά στους μονολόγους της εκάστοτε πρωταγωνίστριας. Στο επόμενο του βήμα ο σκηνοθέτης τοποθετεί τους μονολόγους σε μια χρονολογική σειρά, ενισχύοντας την αίσθηση της ενιαίας ροής της αφήγησης. Την περαιτέρω αισθητική ενοποίηση του δρώμενου προσφέρει η παρουσία του μικρού κοριτσιού ως συμβολικού στοιχείου που υπονοεί τις μελλοντικές μοίρες των γυναικών της παράστασης. Σημαντικός τρόπος αισθητικής σύνθεσης των επιμέρους υπήρξε η ομαλότητα της μετάβασης από τον ένα μονόλογο στον άλλο, εκείνη η ανάλαφρη υποκριτική πάσα των εξαιρετων μελών της ομάδας, της Λένιας Σορόκου, της Πόπης Αβραάμ, της Έλενας Δημητρίου, της Άννας Γιαγκιώζη, της Μυρσίνης Χριστοδούλου, που τόσο σωστά επελέγησαν από τον σκηνοθέτη. Το σκηνοθετικό εύρημα με το μαγνητοφωνάκι και το τόσο όμορφο ποίημα εισήγαγαν την παρουσία της Νίκης Μαραγκού στο δρώμενο.

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ
ΜΟΛΕΣΚΗ